

Bilag II.

Grosserer-Societetets Komite.

København, den 15. Februar 1908.

I Anledning af det for det høje Landsting fremsatte Forslag til Lov om Adgang for Københavns Havnevæsen til Ekspropriation af de private Bolværker i Københavns Havn skal Komiteen tillade sig følgende Bemærkninger.

Som Forslagets Motiver selv oplyse, er en Mængde Virksomheder ved Københavns Havn netop basseret paa Beliggenheden ved Bolværk og den fulde Dispositionsret over dette i egen Interesse. For de offentlige Pakhusforretninger er denne Dispositionsret endog en ligefrem Livsbetingelse, og gennem disse Forretninger disponerer et stort Antal Købmand over den mest hensigtsmæssige Anbringelse af deres Ladninger. For en Række andre ved Havnen liggende Virksomheder er det ligeledes af stor Betydning ved deres Beliggenhed at kunne sikre sig billig og bekvem Tilførsel af Raastoffer eller Afskibning af færdige Varer, hvad der saaledes f. Eks. gælder „De danske Dampmøller“, „De danske Sukkerfabrikker“ og Burmeister & Wains Staalværk, medens „Det forenede Dampskibsselskab“ har erhvervet Bolværkerne ved Bodenhoffs Plads for at kunne losse Islands-Dampere netop der og byde Købmændene Pakhusbekvemmeligheder lige ved Skibene. Ingen af disse Forretninger vil kunne være tjent med eventuelt at miste deres Bolværk og derved risikere at blive afskaaren fra at lade de dem vedkommende Skibe lægge hen til deres Bygninger — ja i Tilfælde af, at Havnevæsenet bliver Herre over deres Bolværker, vil det jo endog kunne ske, at der fyldes op foran disse, saa at de paagældende Virksomheder derved vilde blive berøvede den Adgang til Vandet, hvorpaa de som nævnt netop ere helt eller delvis basserede.

Vilde det allerede af den Grund være utilraadeligt at give saa megen Magt, som en saadan almindelig Ekspropriationsret kunde komme til at betyde, i en Enkeltmands Haand, bliver man dog endnu mere betænkelig, naar man af Motiverne ser, med hvilken Begrundelse dette skulde ske. Havnevæsenet synes nemlig, i Strid med Sølovens §§ 114 og 135, hvorefter det er Befragterens eller Ladningsmodtagerens Ret at anvise Laste- eller Losseplads i Havnen, at anse sig for ej alene at indehave en vis Politimyndighed i Havnen, saaledes som det ganske vist er naturligt, men ligefrem at være i Besiddelse af den rette Kompetence til at fordele Skibene. Det antydes endog, efter hvilke Principper dette skal foregaa, idet det herom hedder: „for blot at nævne nogle enkelte Eksempler er det klart, at smaa Skibe ikke behøve at ligge paa dybt Vand,“ men „den fornuftigste og naturligste Ordning vil være, at disse Skibe i størst muligt Omfang henvises til Kanalerne.“ Dette kan Komiteen imidlertid paa ingen Maade anse for tilraadeligt, thi Følgen deraf kunde blive, at f. Eks. smaa Kornskibe ikke længere kunde losses ved de offentlige Pakhuse, fordi der ved disse er dybt Vand. Komiteen behøver neppe nærmere at udvikle, at det selvfølgelig ikke